

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Δ/νση: Ακτή Βασιλειάδη
Ταχ. Κώδικας : 185 10 ΠΕΙΡΑΙΑΣ
Τηλ. : 213 137 1464
E-mail : ke@yna.gov.gr

Πειραιάς, 11 Μαρτίου 2025
Αριθ. Πρωτ.: 1500.1/17934/2025/87

**ΠΡΟΣ: τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων**

Κοιν: Βουλευτή κ. Χρ. Καπετάνο

Αριθ. σελίδων: Απάντηση (03)
Συνημμένα (07)
Σύνολο (10)

ΘΕΜΑ: «Απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. 3411/14-02-2025 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Χρ. Καπετάνου».

Επί των διαλαμβανομένων στην εν θέματι Ερώτηση αναφορικά με την προσβασιμότητα των πλοίων από Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ), σας γνωρίζουμε ότι σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2003/24/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2003, όπως ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το π.δ. 103/1999 (Α' 110), το οποίο τροποποιήθηκε με το π.δ. 66/2005 (Α' 100), καταρτίστηκε το 2006 το επισυναπτόμενο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ασφαλή μεταφορά ΑμεΑ στα συμβατικά δρομολογιακά επιβατηγά πλοία, (κατασκευασμένα πριν την 01-10-2004, κατηγορίας Α, Β, Γ, και Δ της Οδηγίας 98/18/ΕΚ, που μεταφέρουν περισσότερους από 400 επιβάτες και στα από την 01-10-2004 και μετά, κατηγορίας Α, Β, Γ και Δ της Οδηγίας 98/18/ΕΚ, ανεξαρτήτως αριθμού επιβατών) καθώς και στα ταχύπλοα σκάφη. Επίσης, το άρθρο 10 του π.δ. 44/2011 (Α' 110) προβλέπει τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για επιβάτες με αναπηρία, στα επιβατηγά δρομολογιακά πλοία, μήκους άνω των 100 μέτρων που εκτελούν πλόες άνω των 30 ν.μ. Με την υπ' αριθ. πρωτ. 4338.35/09/06/13-10-2006 εγκύκλιο του αρμόδιου Κλάδου του Αρχηγείου του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής (Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.) του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Υ.ΝΑ.Ν.Π.) δόθηκαν διευκρινιστικές οδηγίες για την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης αναφορικά με τα ΑμεΑ. Σε κάθε περίπτωση, από τον πλοίαρχο του πλοίου καθορίζονται δυο μέλη πληρώματος για την παροχή κάθε αναγκαίας βοήθειας για την εξυπηρέτηση των ΑμεΑ.

Στα επιβατηγά δρομολογιακά πλοία που εκτελούν πλόες τοπικούς εντός λιμενικής περιοχής και δεν εντάσσονται στα ως άνω υπόχρεα πλοία, με ευθύνη του πλοιάρχου, ανατίθεται, επίσης, σε δυο μέλη του πληρώματος η εξυπηρέτηση των επιβατών ΑμεΑ. Σημειώνεται ότι όλα τα επιβατηγά πλοία οφείλουν να είναι εφοδιασμένα με κάθισμα-φορείο για τη μετακίνηση των ΑμεΑ.

Για την εξέταση όλων των πρακτικών θεμάτων που αφορούν στην προσβασιμότητα των ΑμεΑ σε όλο το φάσμα των ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών έχει συγκροτηθεί συμβουλευτικό όργανο, στο οποίο συμμετέχει και εκπρόσωπος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.).

Μετά από διαβούλευση με την Ε.Σ.Α.μεΑ αλλά και με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς, έχει καταρτιστεί σχέδιο π.δ. για την τροποποίηση του π.δ. 44/2011 (Α' 110) καθώς και του π.δ. 221/2001 (Α' 171), προκειμένου να εκσυγχρονιστούν και να αναβαθμιστούν οι εγκαταστάσεις προσβασιμότητας και ενδιαίτησης (ανελκυστήρες, καμπίνες, χώροι υγιεινής, κατάλληλες θέσεις σε σαλόνια και εστιατόρια κ.λπ.) των πλοίων για τα άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα και αντίστοιχες διατάξεις να εφαρμοστούν ακόμα και σε πλοία που μέχρι σήμερα δεν ήταν υπόχρεα να διαθέτουν τέτοιες εγκαταστάσεις. Επίσης, προβλέπονται θέσεις αυτοκινήτων στον χώρο οχημάτων με ελεύθερο διάδρομο διακίνησης χρηστών αναπηρικών αμαξιδίων προς τον ανελκυστήρα και τον καταπέλτη του πλοίου. Το σχέδιο π.δ. είναι βασισμένο στις οδηγίες του Γραφείου Μελετών του ΥΠΕΧΩΔΕ και τις κατευθυντήριες οδηγίες του IMO, δυνάμει του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα δικαιώματα των ΑμεΑ, έτσι ώστε όλα τα νεοκατασκευαζόμενα δρομολογιακά

πλοία ανεξαρτήτως πλώων (και τοπικών) να διαθέτουν τις κατάλληλες υποδομές πρόσβασης και διακίνησης των ατόμων ΑμεΑ, στο μέτρο που οι κατασκευαστικές απαιτήσεις ασφαλείας του πλοίου το επιτρέπουν.

Ειδικότερα, προβλέπεται η άμεση συμμόρφωση (01/07/2025) των νεοαναυπηγούμενων υπό ελληνική σημαία πλοίων αλλά και αυτών που πρόκειται να υψώσουν την ελληνική σημαία και θα δραστηριοποιηθούν σε δρομολογιακούς πλόες. Για τα ήδη δρομολογημένα συμβατικά πλοία της ακτοπλοΐας με ημερομηνία θέσης τρόπιδας μετά την 11/11/1996 έως την 30/06/2025 δίνεται χρονικό περιθώριο τριών (03) ετών για την συμμόρφωσή τους, ενώ για τα ήδη δρομολογημένα ταχύπλοα σκάφη με ημερομηνία θέσης τρόπιδας πριν την 01/07/2025 προβλέπεται το ίδιο χρονικό διάστημα συμμόρφωσης. Το χρονικό διάστημα συμμόρφωσης θεωρείται εύλογο και ανάλογο, καθόσον απαιτείται προγραμματισμός για την εξεύρεση κατάλληλων εγκαταστάσεων (ναυπηγείων) για την διενέργεια των απαιτούμενων μετασκευών δεδομένου του μεγάλου αριθμού των πλοίων. Το εν λόγω σχέδιο π.δ. βρίσκεται στο στάδιο επεξεργασίας από το Συμβούλιο της Επικρατείας (Σ.τ.Ε.).

Όσον αφορά στη βελτίωση προσβασιμότητας των λιμενικών εγκαταστάσεων από ΑμεΑ, οι φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης είναι αρμόδιοι, στο πλαίσιο ανάπτυξης του λιμενικού δυναμικού της χώρας, για την εκτέλεση των έργων που απαιτούνται για την εξυπηρέτηση της εμπορικής, επιβατικής, ναυτιλιακής, τουριστικής και αλιευτικής κίνησης και γενικότερα την εύρυθμη λειτουργία των λιμένων. Σε περίπτωση κατασκευής νέων ή συντήρησης, επισκευής και βελτίωσης υφιστάμενων έργων, διασφαλίζεται υποχρεωτικά η προσβασιμότητα στα ΑμεΑ, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 4150/2013 (Α' 102) για τους Οργανισμούς Λιμένων Α.Ε. (Ο.Λ. Α.Ε.), η οποία επεκτάθηκε και στα Λιμενικά Ταμεία (Λ.Τ.) και Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία (Δ.Λ.Τ.) με το άρθρο 88 του ν. 4504/2017 (Α' 184).

Σημειώνεται ότι με εντολή Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ζητήθηκε από τους φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων η λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για την εξυπηρέτηση των επιβατών ΑμεΑ καθώς και η σχετική εκπαίδευση όλων των εργαζομένων λιμένων.

Επίσης, από 9/5/2023 τέθηκε σε λειτουργία ενότητα με Τίτλο «Προσβασιμότητα Λιμένων από Άτομα με Αναπηρία & Μειωμένη Κινητικότητα (ΑμεΑ)» στις ιστοσελίδες του ΥΝΑΝΠ (βλ. <https://www.ynanp.gr/el/gia-ton-polith/xrhshsimes-plhrofories/>) και (βλ. <https://passengersynanp.yna.gov.gr/ships-accessibility/>). Στον εν λόγω διαδικτυακό τόπο, οι επιβάτες μπορούν να βρουν πληροφορίες σχετικές με την προσβασιμότητα στους ελληνικούς λιμένες, τη μετακίνησή τους με τα πλοία της ακτοπλοΐας κ.λπ., οι οποίες ενημερώνονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

Επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δίνει μεγάλη έμφαση σε ζητήματα ασφαλούς μετακίνησης ατόμων με αναπηρία (Α.με.Α.) με πλοία της ακτοπλοΐας. Σε αυτό το πλαίσιο, η εκπαίδευση των στελεχών Εμπορικού Ναυτικού υλοποιείται από τις Δημόσιες Σχολές Εμπορικού Ναυτικού μεταξύ άλλων και σε θέματα που άπτονται ζητημάτων εξυπηρέτησης και χειρισμού ατόμων με αναπηρία. Επιπλέον, στα Κέντρα Επιμόρφωσης Στελεχών Εμπορικού Ναυτικού (Κ.Ε.Σ.Ε.Ν.) λειτουργεί το Ειδικό Τμήμα Εκπαίδευσης Επιβατηγών Πλοίων, το οποίο παρακολουθούν όλοι οι ναυτικοί που απασχολούνται στα επιβατηγά πλοία και έχουν οριστεί να μεριμνούν για την ασφαλή επιβίβαση και αποβίβαση των επιβατών ΑμεΑ, να βοηθούν σε καταστάσεις ανάγκης, να παρέχουν άμεσες υπηρεσίες σε αυτούς στους χώρους επιβατών και να έχουν ευθύνη για την ασφάλειά τους. Το ανωτέρω πρόγραμμα εκπαίδευσης έχει καταρτιστεί με βάση τις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται από τη Διεθνή Σύμβαση STCW 1978 και τον Κώδικα για τα πρότυπα εκπαίδευσης σε θέματα ΑμεΑ.

Ομοίως, τα στελέχη Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. λαμβάνουν σχετιζόμενες με τα δικαιώματα των Α.με.Α. εκπαιδεύσεις, αφενός στις Σχολές Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., όπου οι νέοι Κανονισμοί Εκπαίδευσης εμπεριέχουν ενότητες που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα και στην καταπολέμηση των διακρίσεων, αφετέρου με την πραγματοποίηση (μετ)εκπαιδεύσεων στο αντικείμενο των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς και στα θέματα μετακινήσεων Α.με.Α.. Συμπληρωματικά αναφέρεται ότι το ΥΝΑΝΠ, σε συνεργασία με το ΙΝΕΠ, σχεδιάζει Πρόγραμμα με θέμα «Επιμόρφωση στελεχών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. σε θέματα μετακίνησης Ατόμων με Αναπηρία ή Μειωμένη Κινητικότητα (ΑμεΑ) εντός λιμένων». Η στόχευση του ΥΝΑΝΠ αφορά στις ανάγκες σχετικής επιμόρφωσης των στελεχών Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. σε θέματα μετακίνησης ΑμεΑ εντός λιμένων εστιάζοντας στην

ενίσχυση της ευαισθητοποίησης, της κατανόησης και των επιπέδων εξυπηρέτησης για τα ΑμεΑ στις θαλάσσιες μεταφορές.

Με την υπ' αριθμ.3332.12/05/13 (Β' 1453) υ.α., θεσμοθετήθηκε ο καθορισμός των διαδικασιών υποβολής παραπόνων των επιβατών στις θαλάσσιες μεταφορές, του περιεχομένου του ειδικού εντύπου παραπόνων καθώς και της διαχείρισης αυτών. Από το τηρούμενο αρχείο στην αρμόδια Υπηρεσία του Υ.ΝΑ.Ν.Π., δεν προκύπτει για τα έτη 2015 έως και 2022 η ύπαρξη παραπόνων, καθώς και κυρώσεων σε θέματα προσβασιμότητας των ΑμεΑ στους λιμένες. Για την διετία 2023-2024 η διαδικασία βρίσκεται στο στάδιο συλλογής των σχετικών πληροφοριών.

Τέλος, η αρμόδια Διεύθυνση του Υ.ΝΑ.Ν.Π. προβαίνει ανά τακτά διαστήματα στην έκδοση σχετικών οδηγιών προς τις Λιμενικές Αρχές της χώρας για την εντατικοποίηση των ελέγχων, τονίζοντας την ανάγκη συνεννόησης με τα αρμόδια μέλη των πληρωμάτων των πλοίων, προκειμένου να δίνεται προτεραιότητα σε άτομα που αντιμετωπίζουν κινητικά προβλήματα ή άλλης φύσεως προβλήματα υγείας, μετά των συνοδών τους καθώς και στα οχήματά τους.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

Εσωτερική Διανομή

1. ΥΝΑΝΠ/Γρ. κ. Υπουργού
2. ΥΝΑΝΠ/ΓΓΝΛ/Γρ. κ. ΓΓΝΛ
3. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ. Α/Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.
4. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ. Α' Υ/Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.
5. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ. Β' Υ/Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.
6. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ. ΔΚΑ'-Γρ. κ. ΔΚΓ'
7. ΥΝΑΝΠ/ΓΓΝΛ/Γρ. κας ΓΔΛΛΠΝΕ
8. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./ΔΛΑ
9. ΥΝΑΝΠ/ΓΓΝΛ/ΔΛΠ-ΔΙΔΙΚΥΠ